

ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal

Járványügyi Főosztály

1097 Budapest, Gyáli út 2-6. 1437 Budapest, Pf. 839

Központ: (1) 476-1100 Telefon: (1) 215-5331 Telefax: (1) 215-5311

E-mail: jarvany@oth.antsz.hu

Iktatószám: /Jü/2009.

Tárgy: TASZ kérdéseire és bírósági feljelentésére válasz tervezet

Előadó: Dr. Szolnoki István

Országos Tisztifőorvosi Hivatal

Dr. Kunderák Judit

ügyvéd

B u d a p e s t

Gyáli út 2-6.

1097

Tisztelt Ügyvéd Asszony!

A TASZ az elmúlt időszakban HIV/AIDS témában több megkereséssel fordult az OTH-hoz és az OEK-hez. Úgy gondoltam és bíztam benne, hogy e kérdéscsoport megérkezett az OEK-hez is és az OEK HIV/AIDS területre szakosodott epidemiológusa válaszol rájuk, ezért a főosztály részéről a válaszadás nem szükséges. A kérdések alapvetően a szűrővizsgálatokra, laboratóriumi vizsgálatokra vonatkoztak, melyeket az OEK szakemberei szerveznek és felügyelnek nemcsak az Országos Epidemiológiai Központ laboratóriumában, hanem az ÁNTSZ vidéki AIDS tanácsadó helyein és regionális laboratóriumában is.

Tekintettel arra, hogy utóbb kiderült, hogy az OEK e témában választ a TASZ-nak nem küldött, mulasztásunkat célszerű a bíróság és a TASZ felé elismerni, és pótlólag a választ elküldeni. A 4 kérdésből az első az amely a Járványügyi Főosztályt érinti, erre részletesebben válaszolok, a másik három (2., 3., 4.) kérdésre csak rövid válaszokat adtam, de ha Ön úgy gondolja valamivel bővebb adatokat be lehet szerezni az OEK-től, illetve a területi intézetektől.

✓ 1., Az első kérdés: Létezik-e az ÁNTSZ szervezetrendszerén belül olyan szakmai protokoll vagy vezetői utasítás, amely kötelezővé teszi a menedékkérők, illetve oltalmat kérők HIV szűrését? Amennyiben igen, kérem, hogy azt küldjék meg szervezetünk részére. Amennyiben nem, úgy az a kérdésem, hogy milyen szempontokat mérlegelve rendeli el az ÁNTSZ dolgozó a szűrővizsgálatot?

Válasz:

Jelenleg nincsen az ÁNTSZ szervezetrendszerén belül olyan szakmai protokoll vagy vezetői utasítás, amely kötelezővé teszi a menedékkérők, illetve oltalmat kérők HIV szűrését.

A menedékkérők szűrővizsgálatai a 2007. évi LXXX. törvény végrehajtási rendeletének a 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendeletnek a 63§-a alapján történnek.

Az egységes szűrési gyakorlat érdekében Országos Tisztifőorvosi Állásfoglalást kívánunk kiadni az eljáró tisztí főorvosok részére. Az Európai Járványügyi Központ (ECDC) 2008 évben kiemelt feladatoként felmérte a migránsok helyzetét a tagországokban, különös tekintettel a

HIV/AIDS-re, TBC-re és várható, hogy ajánlás jelenik meg a követendő gyakorlatra EU szinten is. Az Országos Tisztifőorvos Állásfoglalását az Unió (ECDC) javallatok figyelembe vételével fogjuk előkészíteni.

Dólt betűvel szedve rövid magyarázatot is fűzök Önnek a válaszhoz, de úgy gondolom, hogy ezt nem kell, a TASZ és a Bíróság részére küldendő levélbe bevenni.

(Mivel az országnak járványügyi érdeke a fertőzések külföldről történő behurcolásának megakadályozása, a hazánkba érkező és nálunk várhatóan hosszabb ideig tartózkodó, menedékkérők között továbbra is szükségesnek tartjuk a betegek, fertőzöttek felderítését, gondozásba vételét.

A HIV prevalenciája Kelet-Európában (például Ukrajnában és Oroszország egyes nagyvárosaiban). 50-szer, sőt 100-szor magasabb, mint Magyarországon. A helyzet még rosszabb Afrikában, ahol a Szub-szaharai övezetben helyenként a lakosság 20-25%-a is fertőzött. Ezen adatok és az egészségügyi szervezetek, köztük a WHO arra hívják fel a figyelmet, hogy az AIDS terjedését, minden módon meg kell akadályozni és ennek egyik nem jelentéktelen feltétele a menedéket kérők, szűrővizsgálata, a pozitív személyek gondozása.

Korábbi adataink szerint a befogadó állomásokon élő menedékkérők a migránsok közül is a leginkább veszélyeztetettek. Köztük nagyságrendekkel nagyobb a HIV, LUES, TBC és egyéb fertőzések előfordulása. Ezért indokolt a szűrővizsgálatok fenntartása, a fertőzések táboron belüli és táboron kívüli továbbadásának lehetőség szerinti korlátozása.

A fejlett nyugati országokban az eredményes felvilágosító munka és a járványügyi intézkedések dacára az új HIV pozitív esetek száma nem csökken, mivel az újonnan felfedezett pozitív esetek között mind nagyobb a bevándorlók aránya. Ezért a legtöbb fejlett ország korlátozásokkal, szűrővizsgálatokkal próbálja csökkenteni a fertőző betegségek behurcolásának veszélyét.)

2. Második kérdés: Ezek a szűrővizsgálatok milyen konkrét vizsgálatokat tartalmaznak?

Válasz:

Magyarországon a HIV vizsgálatokra feljogosított laboratóriumok, köztük az ÁNTSZ regionális laboratóriumai korszerű szerológiai vizsgálati módszereket használnak. EU minősítési számmal ellátott megbízható tesztek vásárolnak. A módszerek, tesztek az újabb pontosabb tesztek megjelenését követve, időszakosan változnak. Így az utóbbi időben a vizsgálatok már nem csak az antitest kimutatására, hanem az antigének kimutatására is irányulnak.

3. Harmadik kérdés: 2000. évtől éves lebontásban a mai dátummal bezárólag hány ilyen szűrővizsgálatot végeztek ?

Válasz:

A menedékkérők HIV szűrővizsgálataira vonatkozóan pontos adatokkal nem rendelkezünk. A vizsgálatok számáról a menekültügyi hatóság feltehetően több felvilágosítást tud adni, mivel ők rendelték meg és fizették ki a vizsgálatokat.

(2005-ig a külföldi állampolgárok szűrővizsgálatait, köztük a HIV vizsgálatokat is az ÁNTSZ megyei intézetei illetve azok laboratóriumai végezték, a 48/2001.(XII.27.) EüM. rendelet alapján. A külföldiek magyarországi tartózkodásának engedélyezésével összefüggésben öt év alatt az ÁNTSZ intézetei több tízezer idegenrendészeti eljárás kapcsán végeztek HIV szűrővizsgálatot. Legnagyobb számban, a szomszédos országokban élő, Magyarországon

letelepülni kívánó magyar anyanyelvű állampolgárok vettek részt e vizsgálatokon és csak kisebb számban a menedékkérők. A vizsgálatot kérők számának megoszlásáról pontos adataink nincsenek.

2005-től az ÁNTSZ megyei laboratóriumainak többsége előbb „kiszervezésre”, majd privatizálásra került és csak öt mikrobiológiai laboratórium maradt az ÁNTSZ keretében. A térítés ellenében végzett vizsgálatok --ide tartoznak a menedékkérők vizsgálatai-- nagyobb részt ezekben a magán laboratóriumokban történnek, ezért számukról nincs információnk.)

4. Negyedik kérdés: Mi történik a pozitívnak talált személyekkel?

Válasz:

Az általános gyakorlat szerint a pozitív eredményről az orvos tájékoztatja a HIV fertőzött vagy AIDS beteg személyt és felajánlja részére a gondozásba vétel lehetőségét (a SE Bőr- és Nemibeteg Klinikáján vagy a Szent László kórház ambulanciáján)

Tudomásunk van arról, hogy a befogadó állomásokon elhelyezett menedékkérők esetében már az eredmény közlése is nehézségekbe ütközik, mert gyakori, hogy a menedékkérők a laboratóriumi vizsgálatot be nem várva elhagyják a befogadó állomást és ismeretlen helyre távoznak.

Budapest, 2009. január 23.

Tisztelettel:

Dr. Szolnoki István
főosztályvezető helyettes